

Departementspromemorian *Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet* (Ds 2009:25)

Sammanfattning

Täby kommun anser att en ny skollag måste ge utrymme för och skapa förutsättningar för variationer inom hela skolväsendet. Med den utveckling vi har, vad gäller etablering av enskilda utförare inom skola och förskola, är det av yttersta vikt att vi inte skiljer på skyldigheter och rättigheter för olika huvudmän. Därför anser kommunen att ingen åtskillnad skall göras mellan offentlig och fristående huvudman.

I de paragrafer där Täby kommun förutser en ökad kostnad utgår vi från att finansieringsprincipen skall gälla

Täby kommun har valt att inte kommentera varje enskild paragraf som behandlar timplanen eftersom vi anser att timplanen skall avvecklas. En målstyrd skola med individanpassad undervisning kan ej styras av en fast timplan.

Nedan kommenteras de lagparagrafer som kommunen ställer sig tveksam till eller har avvikande uppfattning om.

1 kap. Inledande bestämmelser

Övergripande mål

Utformningen av utbildningen

3, 4 §§ Täby kommun instämmer inte i förslaget.

Kommunen vill inte se någon åtskillnad av offentlig och fristående huvudman.

2 kap. Huvudmän och ansvarsfördelning

Skolhuvudmän

Enskilda

5 § Täby kommun har liksom i slutbetänkandet ”*Mer om fristående skolor och enskild förskoleverksamhet*” (SOU 2008:122) en avvikande uppfattning gällande Skollagsberedningens förslag att fristående skola endast kan godkännas om utbildningen inte medför påtagliga negativa följder för det allmänna skolväsendet. Om konsekvensen av en friskoleetablering innebär nedläggning av en offentlig skola kan det vara en positiv effekt för utbildningskvaliteten totalt. Täby kommun föreslår även, liksom i slutbetänkandet, att kravet på minst 20 elever slopas och instämmer istället i den föreslagna lydelsen ”*skolan ska ha ett tillräckligt elevunderlag för att kunna bedriva en långsiktig verksamhet*”.

6 § Täby kommun anser att samtliga enskilda fritidshem skall godkännas av antingen Skolinspektionen eller kommunen. Detta för att säkerställa ett likvärdigt tillståndsförfarande och en likvärdig tillsyn.

Elevhälsa

Elevhälsans omfattning

16 § Täby kommun är positiv till en tydligare reglering av elevhälsans omfattning men förutser ökade kostnader för kommunerna då tillgång till kurator och psykolog i många kommuner idag är begränsad eller helt saknas.

Lokaler och utrustning samt tillgång till skolbibliotek

27 § Täby kommun anser att elever inom alla skolformer, bortsett från vuxenutbildningen, ska ha tillgång till bibliotek, som dock inte behöver ligga i skollokalerna.

3 kap. Barns och elevers utveckling mot målen

Inledande bestämmelser

Anpassad studiegång

12 § Täby kommun anser att beslutet om anpassad studiegång bör tidsbegränsas och omprövas varje termin. Om en förnyad prövning inte sker kan det finnas en risk att elever med anpassad studiegång blir kvar i den utbildningsformen under så lång tid att en återgång till den ordinarie studiegången inte blir möjlig.

Skolformer där betyg ges

13 § Täby kommun anser att lika villkor ska gälla för samtliga huvudmän. Offentlig huvudman ska ha möjlighet att ha en särskild pedagogisk inriktning och därmed också kunna få undantag enligt andra stycket.

6 kap. Skolplikt och motsvarande rätt till utbildning

När skolplikten börjar - Tidigare skolstart

10, 11 §§ Täby kommun anser att skolstarten inte ska begränsas varken till ett visst kalenderår eller till en viss termin. I motsats till Skollagsberedningen menar kommunen att elevernas skolstart liksom tidpunkten när grundskolan avslutas ska vara flexibel, s.k. flexibel skolgång. Flexibel skolgång innebär inte bara att starten ska kunna tidigareläggas, utöver vad som föreslås i 11 § utan även att barnen ska kunna börja skolan när som helst under året och att grundskolan också ska kunna avslutas vid olika tidpunkter. Flexibel skolgång är i linje med läroplanens intentioner att skolan ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov.

När skolplikten upphör och elevers rätt att därefter slutföra skolgången

Senare upphörande, Tidigare upphörande samt Rätt att slutföra skolgång
13, 14, 15 §§ Täby kommun anser i enighet med ovanstående att flexibel skolgång ska införas fullt ut både vad gäller start och upphörande.

Ansvar för att skolplikten fullgörs m.m

Vårdnadshavares ansvar samt Hemkommunens ansvar
19, 20 §§ Täby kommun anser att ansvarsfördelningen måste tydliggöras mellan vårdnadshavare och hemkommun.

7 kap. Förskolan

Förskola med offentlig huvudman

Interkommunal ersättning

17 § Täby kommun instämmer inte i lydelsen att, *en kommun som i sin förskola har ett barn från en annan kommun ska av hemkommunen ersättas för sina kostnader för barnets utbildning om mottagande grundar sig på 13 § första stycket*. Lydelsen innebär att om en annan kommun än hemkommunen erbjuder plats i förskola kan den mottagande kommunen besluta om hemkommunens kostnader för platsen. För fristående förskolor, 21 § gäller att bidrag ska bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till sin egen förskola. Täby kommun anser att detta bör gälla även vid interkommunal ersättning.

Fristående förskola

Avgifter

20 § Täby kommun instämmer inte i förslaget utan anser att en fristående förskolas avgifter ska bestämmas efter samma grunder som gäller för kommunen. Alla förskolor oavsett huvudman ska ha samma ekonomiska förutsättningar att bedriva sin verksamhet.

8 kap. Förskoleklassen

Täby kommun anser att förskoleklassen inte skall vara en egen skolform utan vara en obligatorisk del av grundskolan.

Allmänna bestämmelser

Läsår och terminer

3 § Täby kommun anser att det är upp till varje huvudman att organisera utbildningen utifrån det antal dagar eleven har rätt till. Därför ska inte lagen reglera hösttermin och vårtermin.

Förskoleklass med offentlig/fristående huvudman

Hemkommunens ansvar, placering vid en skolenhet samt mottagande

12, 15, 17 §§ Täby kommun anser att på samma sätt som i kapitel 7, §12 måste plats även kunna erbjudas i fristående skola. Samma skyldigheter måste gälla för både fristående och offentlig huvudman att anordna utbildning i förskoleklass. Förstahandsvalet ska så långt det är möjligt tillgodoses i annat fall ska plats kunna erbjudas i likvärdig offentlig eller fristående skola.

Interkommunal ersättning

16 § Täby Kommun instämmer inte i lydelsen att, *en kommun som i sin förskoleklass har ett barn från en annan kommun ska av hemkommunen ersättas för sina kostnader för elevens utbildning om mottagande grundar sig på 13 § första stycket*. Lydelsen innebär att om en annan kommun än hemkommunen erbjuder eleven plats i förskoleklass kan den mottagande kommunen besluta om hemkommunens kostnader för platsen. För fristående förskoleklass gäller att bidrag ska bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till sin egen förskoleklass. Täby kommun anser att detta även bör gälla även vid interkommunal ersättning.

9 kap. Grundskolan

Allmänna bestämmelser

Årskurser, läsår och terminer

3 § Täby kommun anser att det är upp till varje huvudman att organisera utbildningen utifrån det antal dagar eleven har rätt till. Därför ska inte lagen reglera hösttermin och vårtermin.

Elever som ska erbjudas modersmålsundervisning

7 § Täby kommun anser att nuvarande reglering av kommunens skyldigheter att anordna modersmålsundervisningen *om minst fem elever önskar undervisning i språket* (Grf 2 kap.13 §) är tillfredsställande. Om regleringen ändras så att även färre än fem elever ska erbjudas modersmålsundervisning kan det medföra ökade kostnader för kommunen.

Kursplaner

8 § Täby kommun anser att föreskrifterna om avvikelser från kursplanerna även bör gälla för kommunala skolor med särskild pedagogisk inriktning. Vi anser att lika rättighet att erbjuda en särskild pedagogisk inriktning ska gälla för alla huvudmän.

Utvecklingssamtal och individuell utvecklingsplan

12 § Täby kommun anser att inte enbart läroplanens mål skall vara styrande. Kursplanens mål samt lokalt fastställda mål skall ingå i målstyrningen.

13 § Täby kommun anser att skolorna bör sträva efter ett gemensamt förhållningssätt till omdömena i den individuella utvecklingsplanen så att eleverna så långt möjligt bedöms likvärdigt. Ett av skollagens övergripande mål är likvärdighet i utbildningen. Att bedöma elevers kunskapsutveckling efter väl kända kriterier är ett sätt att främja likvärdigheten.

Betygsättning

15 § Täby kommun anser, i motsats till Skollagsberedningen, att betyg bör ges tidigare än idag, i samtliga ämnen och varje termin från vårterminen i skolår 3 alternativt från vårterminen i skolår 5. Täby kommuns uppfattning är att det är viktigt att i ett tidigt skede av elevens skolgång informera elever och föräldrar om elevens kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen.

Täby kommun anser vidare att förhållanden som kan hänföras till elevens sociala utveckling bedöms även i andra sammanhang och att betyg i ordning och uppförande ska kunna ges från motsvarande år enligt ovan.

Täby kommun anser också att olovlig frånvaro skall skrivas in i betyget.

Grundskola med offentlig/fristående huvudman

Hemkommuns ansvar, Placering vid en skolenhet samt mottagande

22, 28, 32 §§ Täby kommun anser att på samma sätt som i 7 kap.12 § måste plats även kunna erbjudas i fristående grundskola. Samma skyldigheter måste gälla för både fristående och offentlig huvudman att anordna utbildning i grundskola. Förstahandsvalet ska så långt det är möjligt tillgodoses men i annat fall ska plats kunna erbjudas i likvärdig offentlig eller fristående skola.

Skolskjuts i hemkommunen

29 § Täby kommun anser att lagtexten bör förtydligas så att det framgår om kommunens skyldighet att erbjuda kostnadsfri skolskjuts alltid enbart gäller inom hemkommunen. Växelvis boende kan innebära att eleven även bor i en annan kommun än hemkommunen. Om kommunen även i de fallen är skyldig att erbjuda kostnadsfri skolskjuts kan det medföra stora kostnader.

Interkommunal ersättning

31 § Täby kommun instämmer inte i lydelsen att, *en kommun som i sin grundskola har en elev från en annan kommun ska ersättas för sina kostnader för elevens utbildning av elevens hemkommun om elevens skolgång grundar sig på 22, 23 eller 24 §§*. Lydelsen innebär att om en annan kommun än hemkommunen erbjuder eleven plats beslutar den mottagande kommunen om hemkommunens kostnader för platsen. För fristående skolor, 34 §, gäller att bidrag ska bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till sin egen grundskola. Täby kommun anser att detta bör gälla även vid interkommunal ersättning.

10 kap. Grundsärskolan**Allmänna bestämmelser**

Årskurser, läsår och terminer

4 § Täby kommun anser att det är upp till varje huvudman att organisera utbildningen utifrån det antal dagar eleven har rätt till. Därför ska inte lagen reglera hösttermin och vårtermin.

Elever som ska erbjudas modersmålsundervisning

9 § Täby kommun anser att nuvarande reglering av kommunens skyldigheter att anordna modersmålsundervisningen *om minst fem elever önskar undervisning i språket* (Grf 2 kap.13 §) är tillfredsställande. Om regleringen ändras så att även färre än fem elever ska erbjudas undervisning kan det medföra ökade kostnader för kommunen.

Utvecklingssamtal och individuell utvecklingsplan

15 § Täby kommun anser att skolorna i kommunerna bör sträva efter ett gemensamt förhållningssätt till omdömena i den individuella utvecklingsplanen så att eleverna så långt möjligt bedöms likvärdigt. Ett av skollagens övergripande mål är likvärdighet i utbildningen. Att bedöma elevers kunskapsutveckling efter väl kända kriterier är ett sätt att främja likvärdigheten.

Grundsärskola med offentlig/fristående huvudman*Hemkommunens ansvar, Placering vid skolenhet samt Mottagande*

20, 25, 29 §§ Täby kommun anser att på samma sätt som i 7 kap.12 § måste plats även kunna erbjudas i fristående grundskola. Samma skyldigheter måste gälla för både fristående och offentlig huvudman att anordna utbildning i grundskola. Förstahandsvalet ska så långt det är möjligt tillgodoses men annars ska plats kunna erbjudas i likvärdig offentlig eller fristående skola.

Interkommunal ersättning

28 § Täby kommun instämmer inte i lydelsen att, *en kommun som i sin grundskola har en elev från en annan kommun ska ersättas för sina kostnader för elevens utbildning av elevens hemkommun om elevens skolgång grundar sig på eller 20§ andra stycket eller 21§*. Lydelsen innebär att om en annan kommun än hemkommunen erbjuder eleven plats beslutar den mottagande kommunen om hemkommunens kostnader för platsen. För fristående grundskolor, 31 §, gäller att bidrag ska bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till sin egen grundskola. Täby kommun anser att detta även bör gälla vid interkommunal ersättning.

11 Kap. Specialskolan**Allmänna bestämmelser***Årskurser, läsår och terminer*

3 § Täby kommun anser att det är upp till varje huvudman att organisera utbildningen utifrån det antal dagar eleven har rätt till. Därför ska inte lagen reglera hösttermin och vårtermin.

Elever som ska erbjudas modersmålsundervisning

7 § Täby kommun anser att nuvarande reglering av skyldighet att anordna modersmålsundervisningen om *minst fem elever önskar undervisning i språket* (Grf 2 kap.13 §) är tillfredsställande. Om regleringen ändras så att även färre än fem elever ska erbjudas undervisning kan det medföra ökade kostnader för huvudmannen.

Utvecklingssamtal och individuell utvecklingsplan

12 § Täby kommun anser att skolorna i kommunerna bör sträva efter ett gemensamt förhållningssätt till omdömena i den individuella utvecklingsplanen så att eleverna så långt möjligt bedöms likvärdigt. Ett av skollagens övergripande mål är likvärdighet i utbildningen. Att bedöma elevers kunskapsutveckling efter väl kända kriterier är ett sätt att främja likvärdigheten.

Betygsättning

16 § Täby kommun anser, i motsats till Skollagsberedningen, att betyg bör ges tidigare än idag, i samtliga ämnen och varje termin från vårterminen i skolår 3 alternativt från vårterminen i skolår 5. Täby kommuns uppfattning är att det är viktigt att i ett tidigt skede av elevens skolgång informera elever och föräldrar om elevens kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen.

Täby kommun anser vidare att förhållanden som kan hänföras till elevens sociala utveckling bedöms även i andra sammanhang och att betyg i ordning och uppförande ska kunna ges från motsvarande år enligt ovan.

Täby kommun anser också att olovlig frånvaro skall skrivas in i betyget.

Övrigt

Täby kommun har tidigare svarat på remissen "Ökad likvärdighet för elever med funktionshinder 2008-05-15" och vidhåller samma uppfattning här. Cirka 90 % av de barn som föds döva får CI (cochlea-inplantat). Föräldrar väljer numera allt oftare att barnen placeras i ordinarie skolverksamhet. Huvudmannen (kommun eller fristående) måste kunna söka statligt stöd för dessa elever. Oavsett vilken huvudman föräldrar väljer till sina barn skall resursfördelningen var likvärdig. Fristående alternativ ska kunna erbjudas även för de här eleverna. Målet ska vara att alla barn får en högkvalitativ utbildning och att en rättvis fördelning av resurserna sker, vilket inte görs idag.

12 Kap. Sameskolan

Allmänna bestämmelser

Årskurser, läsår och terminer

3 § Täby kommun anser att det är upp till varje huvudman att organisera utbildningen utifrån det antal dagar eleven har rätt till. Därför ska inte lagen reglera hösttermin och vårtermin.

Elever som ska erbjudas modersmålsundervisning

7 § Täby kommun anser att nuvarande reglering av skyldighet att anordna modersmålsundervisningen om minst fem elever önskar undervisning i språket (Grf 2 kap.13 §) är tillfredsställande. Om regleringen ändras så att även färre än fem elever ska erbjudas undervisning kan det medföra ökade kostnader för huvudmannen.

Intyg vid avgång

14 § Täby kommun anser, i motsats till Skollagsberedningen, att betyg bör ges och tidigare än idag, i samtliga ämnen och varje termin från vårterminen i skolår 3 alternativt från vårterminen i skolår 5. Täby kommuns uppfattning är att det är viktigt att i ett tidigt skede av elevens skolgång informera elever och föräldrar om elevens kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen.

Täby kommun anser vidare att förhållanden som kan hänföras till elevens sociala utveckling bedöms även i andra sammanhang och att betyg i ordning och uppförande ska kunna ges från motsvarande år enligt ovan.

Täby kommun anser också att olovlig frånvaro skall skrivas in i betyget.

13 Kap. Fritidshemmet**Allmänna bestämmelser***Erbjudande om utbildning*

3§ Täby kommun anser, med utgångspunkt från principen om lika villkor, att samtliga huvudmän ska kunna erbjuda utbildning i fritidshem

Fritidshem med enskild huvudman

Täby kommun anser att samtliga enskilda fritidshem skall godkännas av antingen Skolinspektionen eller kommunen. Detta för att säkerställa ett likvärdigt tillståndsförfarande och en likvärdig tillsyn.

Bidrag från hemkommunen

16 § Täby kommun instämmer inte i förslaget utan anser att ett enskilt fritidshems avgifter ska bestämmas efter samma grunder som gäller för hemkommunen. Alla fritidshem oavsett huvudman ska ha samma ekonomiska förutsättningar att bedriva sin verksamhet.

14-15 kap. Gymnasieskola

Förslag till lagtext saknas.

16 kap. Allmänna bestämmelser om gymnasiesärskolan**Allmänna bestämmelser***Program mm*

5 § Täby kommun anser att det är upp till varje huvudman att organisera utbildningen utifrån det antal dagar som finns i ett läsår. Därför ska inte lagen reglera hösttermin och vårtermin.

Mottagande och antagning

8 § Täby kommun anser att på samma sätt som för grundsärskolan måste plats även kunna erbjudas i fristående gymnasiesärskola. Lika skyldigheter måste gälla för både fristående och offentlig huvudman att anordna utbildning i gymnasiesärskola. Förstahandsvalet ska så långt det är möjligt tillgodoses men om det inte går ska plats kunna erbjudas i likvärdig både offentlig eller fristående skola.

17 kap. Utbildning på program i gymnasiesärskolan**Program med offentlig/fristående huvudman**

Hemkommunens ansvar, Mottagande i annan kommun, kommunens organisation, Placering vid skolenhet, Mottagande

13, 14, 15, 19, 20, 24 §§

Se vår kommentar under 16 kap. 8 § ovan.

18 kap. Kommunal vuxenutbildning**Täby kommun invänder starkt mot ordet kommunal i rubriken.**

I de flesta kommuner finns idag flera olika utförare inom vuxenutbildningen och där kommunen är en av utförarna. Kommunerna har visserligen slutit avtal med andra utförare men dessa kan vara fristående och borde inte klassas under begreppet kommunal vuxenutbildning.

Vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå

10, 18 §§ Täby kommun anser inte att kommunerna ska vara skyldiga att bedriva uppsökande verksamhet till vuxenutbildningen.

19 kap. Särskild utbildning för vuxna**Särskild utbildning för vuxna på grundläggande och gymnasial nivå***Kommunens ansvar*

10, 15 §§ Täby kommun anser inte att kommunerna ska vara skyldiga att bedriva uppsökande verksamhet till den särskilda utbildningen för vuxna.

20 kap. Utbildning i svenska för invandrare**Allmänna bestämmelser***Utbildningens syfte*

3§ Täby kommun anser att om bristerna i läs- och skrivinlärning är så stora att de behöver göras på modersmålet så kan detta inte benämnas utbildning i svenska för invandrare.

21 kap. Entreprenad och samverkan

Samverkan

8 § Täby kommun anser att en kommun ska kunna sluta avtal även med en annan enskild, fristående huvudman.

22 kap. Vissa särskilda utbildningsformer

Internationella skolor

Grundskolenivå

2 § Täby kommun anser att lika villkor inte gäller om enbart fristående huvudman kan starta skola med internationell inriktning. Även offentlig huvudman skall ha den möjligheten.

3 §, 9 p. Täby kommun hänvisar även här till kommunens svar på slutbetänkandet ”*Mer om fristående skolor...*” och framför att en huvudman som söker tillstånd för sin verksamhet skall göra det senast 1 februari och få beslut senast 1 oktober samma år som ansökan har skickats in. Lika villkor ska gälla för både offentliga och fristående huvudmän vad gäller nyetablering och utökning av verksamheter.

23 kap. Annan pedagogisk verksamhet

Bidrag

Pedagogisk omsorg som erbjuds istället för förskola eller fritidshem

11 § Täby kommun anser att hemkommunen inte ska vara skyldig att lämna bidrag till fler än två huvudmän för samma barn, det vill säga när barnet vistas hos en huvudman för pedagogisk omsorg samt har rätt till allmän förskola. Kommunen förutsätter att kostnaderna inte ökar oavsett bidragssystem.

I enlighet med Täby kommuns svar på slutbetänkande ”*Mer om fristående skolor.....*” påtalar vi även här att lagen inte skall reglera hur många egna barn utföraren har och hur många övriga barn som får vara i verksamheten. Detta måste kommunerna själva kunna besluta om och vara flexibla utifrån hur barngruppernas sammansättning förändras över tid.

24 kap. Tillsyn, statlig kvalitetsgranskning och nationell uppföljning och utvärdering

Täby kommun anser att samtliga enskilda fritidshem skall godkännas av antingen Skolinspektionen eller kommunen. Detta för att säkerställa ett likvärdigt tillståndsförfarande och en likvärdig tillsyn.

Tillsyn

Skyldighet att lämna upplysningar m.m.

9 § Täby kommun motsätter sig lydelsen av hela första stycket och slutet av andra stycket om föreskrifter för begäran eller förelägganden riktade mot annan än huvudmannen för verksamheten.

Statlig kvalitetsgranskning

Uppgiftsskyldighet

23, 24 §§ Täby kommun motsätter sig de lydelse som medger begäran eller förelägganden riktade mot andra än huvudmannen för verksamheten.

Nationell uppföljning och utvärdering

Uppgiftsskyldighet

27, 28 §§ Täby kommun motsätter sig de lydelse som medger begäran eller förelägganden riktade mot andra än huvudmannen för verksamheten.

Statlig kvalitetsgranskning samt Nationell uppföljning och utvärdering

20-24 §§, 25-29 §§ Statlig kvalitetsgranskning, uppföljning och utvärdering föreslås regleras i föreskrifter som ännu inte är kända. Täby kommun anser därför att vidare kommentarer om de faktiska konsekvenserna av förslagen är omöjliga framföra i denna remiss.